

Hyvä kieltenopiskelija,

Hienoa, että olet päättänyt jatkaa kieliopintojasi koulussamme tai olet päättänyt aloittaa uuden kielen opiskelun. Olet tehnyt hyvän päätöksen, sillä kielen oppiminen avaa aina uusia ovia ja tarjoaa sinulle mahdollisuuden katsoa maailmaa uudesta perspektiivistä.

Tälle sivustolle olemme koonneet erilaisia vinkkejä kielen opiskeluun. Mukana on erilaisia neuvoja, linkkejä ja apukeinoja kielen eri osa-alueiden kuten kuuntelun, sanaston, kirjoittamisen tai puhumisen opiskeluun. Osa vinkeistä käy minkä tahansa kielen opiskeluun, osa soveltuu parhaiten jonkin tietyn kielen opintoihin. Toivomme, että näistä neuvoista olisi hyötyä kaikille koulumme opiskelijoille.

Mikäli sinulla on jokin hyväksi havaittu kikka kolmonen tai tiedät jonkin hyvän kielen opiskeluun liittyvän sivuston, kerro omalle kielenopettajallesi tai laita sähköpostia heini.puhakka@tyk.fi. Näin voimme pitää sivustomme ajan tasalla!

Antoisia hetkiä kielenopiskelun parissa toivottavat kaikki TYK:n aikuislukion kielenopettajat!

Sisällysluettelo:

1. Yleisiä ohjeita kielenopiskeluun
2. Sanaston opiskelu
3. Kieliopin opiskelu
4. Kuullun ymmärtäminen
5. Ääntämisen ja puhumisen harjoittelu
6. Kirjoittaminen
7. Linkkipankki

1. YLEISIÄ OHJEITA KIELTENOPISKELUUN

Minkä ilotta oppii, sen surutta unohtaa! Oppimisessa olisi hyvä olla ilo mukana.

Uskalla olla rohkea ja uskalla heittäytyä oppimiseen riemulla!

Kannattaa pyrkiä siihen, ettei aseta tavoitteeksi sitä, että ymmärtää heti kaiken! Kannattaa ennemminkin keskittyä kaikkeen siihen, jonka jo ymmärtää ja saada siitä itselleen positiivinen mieli. Suhtaudu uuteen uteliaasti ja lähde rohkeasti arvaamaan tuntemattomien sanojen ja rakenteiden merkityksiä! **On myös opittava sietämään sitä, ettei ymmärrä ihan kaikkea.**

Muista **motivaatio**! Se on kaikkein tärkeintä oppimisessa. Kannattaa myös miettiä omia tavoitteitaan ja sitä, minkä verran aikaa on valmis käyttämään kielen opiskeluun. Jos tavoitteenasi on saada kiitettäviä arvosanoja, varaudu myös tekemään vähän enemmän töitä. Samoin, jos tiedät että kielen opiskelu on sinulle hankalaa.

Jos todella haluat oppia jonkin kielen, ei pelkkä tunneilla käyminen riitä, varsinkin jos kyseessä on kieli jota et käytä päivittäin tai jota et kuule koko ajan. Mitä harvinaisempi kieli, sitä enemmän sinun täytyy pitää huoli siitä, että **ALTISTAT** itsesi kielelle myös kotona. Lue, kuuntele, puhu vaikka itseksi -> nämä kaikki tehostavat oppimista!

Muista, että opiskelu vaatii **AINA** työtä ja esimerkiksi kielenopiskelu vaatii myös **kertausta, kotona tekemistä** sekä **ulkoopettelua**.

Jos todella kamppailet kieliopintojen kanssa ja pelkää, että esimerkiksi valkolakin saaminen on kiinni vaikka englannin osaamisesta, ole aktiivinen ja tee asialle jotain. **Tartu rohkeasti härkää**

sarvista ja mieti, mitä kaikki keinoja voisit käyttää kielen oppimiseen. Muista pyytää myös apua!

Hyvä vinkki: yleensä pärjää kun teet 2 asiaa: tee tunneilla se, mitä pyydetään ja kotona se, mitä pyydetään -> **LÄKSYJEN TÄRKEYS**

1. Läksyjen teko on elintärkeää koska joudut miettimään. Vaikka tehtäväsi olisivat väärin, oikeiden vastausten näkeminen/kuuleminen helpottaa ymmärtämistä ja oppimista kun on ensin itse yrittänyt.

2. Läksyjen teko **aina**; jos ei aina ehdi tehdä täydellisesti, silmäilee/selailee edes läpi ja tekee mielessä (esim. bussissa). Auttaa aina, että koko kurssin ajan tekee ajatustyötä. Kun läksy tarkistetaan, keskittyy silloinkin ja miettii, olisiko osannut vai ei. Jos ei edes ole yrittänyt tehdä, menee tehtävä helposti "kaksi kertaa ohi"; tehtävää tehtäessä ja sitä tarkistettaessa.

3. Muista, että jos et tee läksyjä, et opi kopioimalla. Kannattaa mieluummin keskittyä opettajan selitykseen tehtävästä kuin vastausten kopioimiseen. Jos et ole tehnyt läksyä, mieti aina, olisitko osannut. Katso sanoja ja pidä huoli siitä, että merkitset ja opettelet tehtävässä esiintyvät sinulle vieraat sanat.

Muista **opiskeluvälineet**! Kannattaa hankkia kirja jo ensimmäiselle tunnille. Muista myös hyödyntää kirjaa. Usein aikuislukiossa emme ehdi käydä kaikkia kirjan kappaleita läpi. Mikään ei kuitenkaan estä sinua lukemasta kirjan kappaleita itsenäisesti! Käymättä jääneiden kappaleiden lukeminen on hyvää harjoitusta esimerkiksi kokeen luetunymmärtämisosiota varten.

Pyri olemaan mukana tunneilla. Jos et pääse tunnille, kannattaa katsoa kurssiohjelmasta tunnin ohjelma ja tehdä tehtävät itsenäisesti. Muista myös, että itsenäinen opiskelu (esim. e-kurssit) vaativat säännöllistä työtä.

Muista **palkita** itseäsi onnistumisista!

Ihmiset oppivat eri tavoin ja onkin tärkeää, että löydät sinulle sopivimman tavan opiskella. Jos tuntuu siltä, että et opi sanoja vaikka kuinka lukisit niitä, vaihda tekniikkaa. Meillä kaikilla on välillä epäonnistumisia ja niihin kannattaa suhtautua pragmaattisesti: nyt ei mennyt ihan niin kuin Strömsössä mutta ensi kerralla luen enemmän / opiskelen eri tavalla / en jätä lukemista viime tippaan / opettelen kielioppisäännön jne. **Muista, että saat aina apuja ja vinkkejä koulumme kielenopettajilta tai erityisopettajalta! We are always happy to help!**

2. SANASTON OPISKELU

Sanaston opiskelu on ehdottomasti yksi tärkeimpiä asioita kielenopiskelussa. Jos et tiedä sanoja, on sinun vaikea puhua, lukea, kuunnella tai kirjoittaa vieraalla kielellä. Tähän osa-alueeseen kannattaa siis erityisesti panostaa ja tämä työ kannattaa aloittaa heti, kun olet tehnyt päätöksen vieraan kielen opiskelemisesta.

Käytä sanaston opiskeluun riittävästi aikaa ja muista, että keskittyminen on kaiken a ja o. Sanoja voit lukea kaikkialla: kotona, koulussa, bussissa tai ratikassa, pysäkillä, kahvilassa...

Aseta itsellesi jonkin konkreettinen tavoite, esim. "Luen sanoja joka päivä 15 min."

15 minuuttia ei ole paljon päivästäsi mutta jos teet sen joka päivä, tämäkin auttaa 📖 Kannattaa kokeilla ja katsoa, mitä tapahtuu!

Miten voit opiskella sanastoa:

- **kirjoita sanoja ylös**

Vaikeat sanat voi kirjoittaa tussilla post-it-lapulle, ja liimata kotona näkyvälle paikalle - esim. jos on muutama hankala sana, joita ei millään tunnu muistavan. Muista myös käyttää värejä, voit esimerkiksi kirjoittaa substantiivit aina vihreällä, verbit punaisella ja adjektiivit sinisellä värillä.

Myös piirtäminen ja kuvat voivat auttaa, esim. ruumiinosien opettelussa piirrä vartalon ääriviivat ja sijoita vieraskieliset sanat oikeille paikoille.

- **pidä huoli, että palaat oppimiisi sanoihin.** Yksi hyvä keino voi olla listata sanoja esimerkiksi tyhjään kalenterin reunaan, jota tulee vilkuiltua pitkin viikkoa. Kuukauden tai jokaisen kurssin päätteeksi voit käydä kaikki menneiden viikkojen sanat vielä kertauksena läpi ja kirjoittaa niistä vaikka mieleenpainuvia lauseita.

- kokeile **ostoslistojen tekemistä** tai **päiväkirjan pitämistä** vieraalla kielellä

- **harjoittele** jonkun kanssa, voit esimerkiksi pyytää ystävää tai perheenjäsentä kuulustelemaan sanoja

- **kuulustele** itseäsi peittämällä esim. vieraskieliset sanat. Kun olet tehnyt tämän, tee se uudelleen. Tee tämä uudelleen muutaman päivän kuluttua. Tee tämä uudelleen taas. Ja taas uudelleen.

- jos olet kiinnostunut perhosista, yogasta, sarjamurhaajista tai ufoista **lue näistä netissä sillä kielellä, jonka kurssilla olet.** Kun et ymmärrä kaikkea, opit arvaamaan. Opit myös sietämään sitä, ettei kaikkia sanoja voi tietää tai osata.

- laadi itsellesi **sanakokeita** (esim 10 sanaa) kappaleista ja tee ne ennen koetta

- lue paljon kaikenlaista, netti tarjoaa rajattomat mahdollisuudet ja muista, että sinulla on myös oppikirja, jota voit hyödyntää. Voit myös lukea lehtiä tai kirjoja vieraalla kielellä. Voit aloittaa esimerkiksi lastenkirjoista ja siirtyä sitten haastavampiin teksteihin. Toinen tapa aloittaa on lukea vieraalla kielellä lemppariteos, jonka on lukenut aikaisemmin suomeksi. Parhaassa tapauksessa pääset käsiksi teoksen alkuperäiskieleen, jolloin siitä voi avautua uusia oivalluksia.

- kun tunnilla on käyty läpi kappale, lue kappale myöhemmin useaan kertaan omin päin. Muista myös, että ääneen lukeminen auttaa usein mieleenpainamisessa. Toista moneen kertaan erityisesti hankalalta tuntuvia rakenteita.

- **sanojen "kuulostelu/tutkiminen":** Onko sanassa jotain ennestään tuttua tms. - voisiko esim. sanan merkityksen päätellä?

- Sanaston opettelussa (varsinkin edistynyt taso): Mieti samantien myös synonyymi ja vastakohta

- **Mieti, miten voisit käyttää sanaa lauseessa.** Etsi jokin mieleenpainuva esimerkkilause, joka liittyy sinun elämääsi

- Käytä **teknologiaa** apunasi. Internetissä löytyy erilaisia ohjelmia, joilla voit opiskella sanastoa ja kännykkään on saatavilla useita ilmaisia ohjelmia, joita voit käyttää opiskelun apuna. Katso linkkipankki tämän sivuston lopusta!

- **Jos opiskelet useampaa kieltä, mieti yhteneväisyyksiä eri kielten välillä.** Esimerkiksi ruotsissa ja saksassa on sanastollisesti samaa, samoin ranskassa ja englannissa tai ranskassa ja espanjassa / italiassa

On tutkittu, että oppijan on altistuttava uudelle sanalle useamman kerran ennen kuin pysyviä muistijälkiä jää. On siis nähtävä sana, kuultava se, kirjoitettava se, käytettävä sitä itsekin eri tilanteissa ennen kuin sana jää mieleen. Älä siis ihmettele, jos joskus tuntuu siltä, että uusien sanojen opettelussa menee aikaa! Käytä myös rohkeasti oppimiasi sanoja esimerkiksi keskusteluissa ja esseissä kurssin aikana.

3. KIELIOPIN OPISKELU

Kielioppi tuntuu opiskelijoista usein vaikealta tai puuduttavalta. Usein kuulee opiskelijoiden myös sanovan, että he osaavat kyllä kieltä mutta eivät kielioppia. Kielioppi on kuitenkin aina kiinteä osa kieltä, eikä kieltä voi osata ilman jonkinlaista ymmärrystä kieliopista (sääntöjä ei välttämättä tarvitse osata luetella, mutta jotta osaat kieltä niin sinun täytyy kuitenkin käyttää sitä kieliopillisesti oikein).

Kielenoppijoissa on myös eroa. Jos esimerkiksi osaat englantia todella hyvin ja tiedät, että tunnilla käyty asia on tuttu, ei sinun välttämättä tarvitse opetella sääntöjä erikseen. Kannattaa kuitenkin aina testata itseään: tee kielioppitehtävät ja katso, tuliko virheitä. Jos tuli, mieti miksi. Kuuntele tunnilla tarkasti mitä opettaja kyseisestä kohdasta sanoo tai kysy opettajalta virheestä.

Jos kuitenkin tiedät, että et osaa tai sinulle on vaikeuksia oppia jotain tiettyä kielioppiasiaa, muista että säännöt oikeasti auttavat! Kun teet tehtäviä, ÄLÄ ARVAA! Se, mikä sinusta KUULOSTAA oikealta, ei välttämättä ole oikein. Pyri siihen, että pystyt perustelemaan jokaisen kohdan. Jos osaat ja ymmärrät säännön niin, että osaat soveltaa sitä, osaat tehdä tehtävän oikein myös kokeessa. Kielioppi on (ainakin välillä) loogista. Selkeät säännöt ja niiden noudattaminen kantavat pitkälle!

Näin voit tehostaa kieliopin opiskelua:

- **kun tunnilla on käyty läpi jokin kielioppiasia, lue sama asia vielä kirjasta tai jos mahdollista, lue muiden oppikirjasarjojen tai kielioppikirjan kyseinen kohta.** Jos joku asia ei avautunut tunnilla, se saattaa avautua kun saman asian lukee eri tavalla esitettynä.
- jos joku kielioppiasia tuntuu vaikealta, leiki opettajaa. Mieti, miten **selittäisit** ja **opettaisit** asian jollekin, joka ei osaa yhtään kyseistä kieltä. Näin jokin kohtaa saattaa avautua.
- Kieliopissa aina jonkun **esimerkkilauseen opettelu**, jos vaan mahdollista, esim.
Om jag hade pengar, skulle jag resa till Australien.
If I had money, I would travel to Australia.

Yritä keksiä lause, joka sopii sinulle itsellesi (esim. nämä kaksi lausetta olisivat hyviä, jos oikeasti haluaisit matkustaa Australiaan) tai on jollain tavalla hauska tai kiinnostava.

- kielioppisääntöjen lukeminen voi olla välillä tylsää. **Kannattaa siis lukea pienissä erissä ja testata taitojaan välillä tehtäviä tekemällä.** Jos kirjan tehtävät on jo tehty, voit etsiä tehtäviä netistä. Esim. englannin Open Road -sarjan kielioppiosuudessa jokaisen kohdan otsikko on mainittu myös englanniksi ja googlaamalla löydät helposti tehtäviä sen avulla, esim. "Indefinite pronouns exercises". Usein nettitehtäviin löytyy myös oikeat vastaukset helposti. Muista kuitenkin lähdekriittisyys ja varmista opettajalta, jos joku vastaus/sääntö on eri kuin kirjassa.

- kertaa **kielioppitermit**. Muista, että voit aina kysyä esimerkiksi opettajalta, jos et tiedä mistä tunnilla tai kirjassa puhutaan.

- Muista **alleviivaus** ja/tai **huomiovärien käyttö** sääntöjä lukiessasi. Voit myös kirjoittaa lyhyitä sääntöjä vihkoon omin sanoin, näin ne voivat jäädä paremmin mieleen.

- **Muista kuunnella tunnilla tarkasti, kun tehtäviä käydään läpi.** Älä pyyhi vääriä vastauksia pois, vaan kirjoita korjaukset vastaustesi yläpuolelle. Yritä miettiä myös sitä, miksi teit jonkun tietyn virheen tai onko sinulla joitain virheitä, jotka toistuvat kaikissa tehtävissä. Laita itsellesi jollain lailla muistiin, jos jokin kohta on erityisen vaikea. Esim. kirjoita vihkoon **MUISTA THE ENGLANNIN SUPERLATIIVEISSA! BE THE BEST!**

- **Jos opiskelet useampaa kieltä, yritä miettiä onko jokin sääntö sama.** Esimerkiksi ranskassa ja englannissa voit ajatella niin, että imperfektin ja passé composén välinen ero on usein sama, kuin englannin kesto- ja yleisimperfektin välinen ero.

Je **lisais** un livre quand quelqu'un **a frappé** à la porte.
I **was reading** a book when someone **knocked** on the door.

4. KUULLUN YMMÄRTÄMINEN

Kuuntelutehtävät ovat usein monille opiskelijoille vaikeita, vaikka kielenopiskelu muuten sujuisikin hyvin. Ei kannata kuitenkaan lannistua, myös kuuntelua voi oppia ja harjoitella! **Ehdottomasti paras tapa on altistaa itsensä kielelle mahdollisimman monissa tilanteissa.** Kannattaa myös yrittää totuttaa itseään mahdollisimman moniin erilaisiin aksentteihin, sillä kaikilla puhujilla on oma aksenttinsa ja esimerkiksi yo-kirjoituksissa (ja oikeassa elämässä) törmäät erilaisiin kielenpuhujiin.

Kannattaa siis kuunnella kieltä mahdollisimman usein (esim. Yle Fem, radiokanavat eri kielillä, uutiset eri kielillä, TV-sarjat, elokuvat, Youtube); välillä vaikka vaan taustalla, kun puuhastelee esim. kotitöitä, välillä aktiivisempaa kuuntelua.

Pyri katsomaan elokuvia tai TV-sarjoja vieraalla kielellä joko niin, että sinulla on tekstitys vieraalla kielellä tai ilman tekstitystä. Kannattaa katsoa Yle Areenan tarjonta, sieltä löytyy usein esimerkiksi ranskankielisiä tai espanjankielisiä TV-sarjoja.

Etsi esim. YouTubesta sinua kiinnostavasta asiasta julkaiseva vloggaaja (esim. kauneus, musiikki, eläimet, urheilu, oma harrastus, politiikka ...). Erityisesti harvinaisempien kielten kanssa kielen kuuntelemisen oppiminen ja sanojen erottaminen toisistaan on helpompaa, kun totut ensin yhden puhujan aksenttiin ja tapaan käyttää kieltä. Aiheesta ja puhujasta riippuen kielessä voi toki olla myös epäkorrekteja käytötapoja, joita ei kannata kopioida omaan asiatekstiin.

Kuuntele oppikirjojen tekstejä kotona, jos siihen on mahdollisuus. Usein oppikirjasarjat tarjoavat mahdollisuuden ladata kirjan kappaleita esimerkiksi mp3-tiedostoina.

Äänikirjat ja podcastit ovat myös oiva tapa oppia kieltä. Näitä voit kuunnella korvanapeista vaikka lenkillä ollessasi. Katso linkkivinkit tämän tiedoston lopusta!

Kuuntelukokeessa kannattaa yrittää olla mahdollisimman rento, sillä liika jännittäminen saattaa haitata keskittymistä. Keskittymistä kannattaa myös harjoitella, sillä kuuntelussa saattaa käydä joskus niin, että ajatukset lähtevät harhailemaan ja jokin kohta meneekin ohi. Jos jokin kohta kuitenkin menee ohi, ei sitä kannata jäädä miettimään vaan keskittyy rauhassa seuraaviin kohtiin.

Yksi syy siihen, miksi koulussa kuunteluharjoitukset usein epäonnistuvat on se, että emme voi näissä tilanteissa käyttää apuna toisen ihmisen ilmeitä ja kehon kieltä. Tässä mielessä koulun kuunteluharjoitukset ovat usein vähän luonnottomia. Kuuntelukokeessa epäonnistuminen ei siis välttämättä tarkoita sitä, että et osaisi kieltä tai että et pystyisi selviytymään jostain asiointitilanteesta vieraalla kielellä.

Joskus voi harjoitella ns. **tarkkuuskuuntelua**. Kuuntelee pienen pätkän ja kirjoittaa kaiken, mitä kuuli. Tällaista harjoittelua ei jaksa pitkään, mutta jos tällaista tekee, tulee huomanneeksi esimerkiksi sen, mihin oikeasti kiinnittää huomiota. Keskittyminen on tärkeää! Myös tunneilla voi joskus pyytää opettajaa järjestämään saneluita.

Musiikki auttaa. Kuuntele aarioita, lauluja, chansoneita ja biisejä sillä kielellä, jota olet opiskelemassa. Voit myös kirjoittaa laulun sanoja ylös ja tarkistaa ne sitten netistä.

Lisäksi on havaittu, että ihmisen on **helpompi kuunnella matalampaa miesääntä** kuin kovin korkeaa naisääntä. Kaunista ääntä on myös miellyttävämpi kuunnella.

Last but not least: onko sinulla mahdollisuus harjoitella jonkun toisen opiskelijan kanssa tai sellaisen ihmisen kanssa, joka puhuu kieltä äidinkielenään?
Puhumisharjoitukset auttavat myös kuunteluiden kanssa!

5. ÄÄNTÄMISEN JA PUHUMISEN HARJOITTELU

Puhuminen on se kielen osa-alue, joka usein tuntuu oppilaista vaikeimmalta. **Kannattaa kuitenkin rohkaista mielensä, sillä tähänkin auttaa vain reipas harjoittelu. Älä ole itsellesi liian ankara äläkä vaadi itseltäsi täydellistä kielen osaamista ennen kuin avaat suusi. Tärkeintä on se, että sinua ymmärretään.** Kielioppivirheet ovat ihan sivuseikka!

Koska monilla meistä on aina pieni kynnys puhua vierasta kieltä, kannattaa hyödyntää kaikki mahdollisuudet omien kommunikointitaitojen kartuttamiseen. **Jos tunneilla on suullisia tehtäviä, yritä keskittyä siihen, että todella puhuisit vierasta kieltä etkä vaihtaisi suomeksi heti, kun vieraan kielen puhuminen tuntuu hankalalta.** Ehkä sinua lohduttaa tieto, että sen kuuluukin olla ensin hankalaa. Jokaisen meistä täytyy vierasta kieltä opiskellessaan ja puhuessaan vähän hypätä pois sieltä omalta mukavuusalueelta. Se kuitenkin kannattaa, sillä pikkuhiljaa huomaat, että puhuminen helpottuu.

Kirjan kappaleita kannattaa lukea ääneen ja kuunnella natiivin eli syntyperäisen puhujan mallia, jos mahdollista (voit esimerkiksi kuunnella kappaleen tai tarkistaa sanan ääntämisen sanakirjasta). Kannattaa heittäytyä lapseksi ja hyväksi papukaijaksi ja **MATKIA** sekä ääntämistä että intonaatiota. Voit jatkaa kotona: toista ääneen TV-sarjaa, videota tai elokuvaa katsellessasi pieniä pätkiä esim. hauskoista kohdista ja kokeile matkia puhujan lausuntaa.

Esimerkiksi englannissa on se vaikeus, että sanat kirjoitetaan niin kovin eri tavoin kuin miten ne äännetään. Varmasti jokainen suomalainen tunnistaa kirjoitettuna sana **sociology** tai **meteorology**, mutta kun sen kuulee puhevirrassa ja englantilaisittain äännettynä, asia onkin jo aivan toinen. **Siksi on tärkeää, että harjoittelet myös sanojen lausumista.**

Kiinnitä huomiota myös sanojen painoihin. Esimerkiksi englannissa sanan paino on yleensä aivan eri paikassa kuin suomessa. Sanakirjassa painotettu tavu tulee ääntämisohjeessa aina '-merkin jälkeen: esim. meteorology -> /mi ti ə' rəl ə dʒi/. Joidenkin nettisanakirjojen ääntämisohjeissa painotettu tavu voi olla myös lihavoitu: [mee-tee-uh-**rol**-uh-jee].

Tutustu foneettisiin aakkosiin / tarkekirjoitukseen. Kyseessä on siis ääntämiseen tarkoitettut aakkoset ja löydät ne esimerkiksi sanastosta sanan perästä. Eri symbolit voivat aluksi tuntua pelottavilta mutta kannattaa kysyä opettajalta, mitä ne tarkoittavat. Monet symboleista ovat samoja eri kielissä, joten voit hyödyntää oppimaasi eri tunneilla!

Talk talk talk 🗨️ Puhuminen auttaa eli käytä kaikki mahdollisuudet vieraan kielen puhumiseen. Helsingissä järjestetään kielikahviloita, joissa voit käydä harjoittelemassa kielitaitoasi ja tutustua uusiin ihmisiin. Vastaa rohkeasti ja jatka innokkaasti keskustelua, jos sinulta kysytään ohjeita esim. kadulla vieraalla kielellä. Jos sinulla on mahdollisuus matkustaa alueelle, jossa puhutaan opettelemaasi kieltä, kysy neuvoa ja puhu kieltä niin paljon kuin mahdollista!

6. KIRJOITTAMINEN

- Ennen kuin alat kirjoittamaan, mieti aina **MIKSI** kirjoitat ja **KENELLE** kirjoitat. **Aineessa tulee olla selkeä viesti.** Jos sinulle ei ole selvää, mikä aineesi pointti on, ei se ole selvää lukijallekaan.

- **Suunnittele!** Tämä on yksi hyvän kirjoittamisen kulmakivistä. Tee siis miellekartta (mind map) tai suunnittele ranskalaisilla viivoilla, mitä haluat aineessasi sanoa ja miten asiat kannattaisi esittää. Tee tämä vieraalla kielellä, niin näet samalla mihin sanavarastosi riittää! Mieti myös jo suunnitteluvaiheessa, missä järjestyksessä haluat sanoa sanottavasi.

- **Älä kirjoita ensin suomeksi ja sitten yrität kääntää sen vieraalle kielelle.** Lauseiden muodostaminen ja esimerkiksi sanajärjestys voivat merkittävästi erota suomesta eikä kaikkea voi aina kääntää, joten teet itsellesi karhunpalveluksen tällä taktiikalla ja tekstistä tulee usein kömpelöä

- **Varo toistoa!** Pidä huoli, että et toista sanoja sanoja tai rakenteita koko ajan

- Muista, että aineessa pitää olla aina **selkeä aloitus sekä lopetus.** Aine ei saa tuntua siltä, että olet vain lopettanut kirjoittamisen sanamäärän tultua täyteen!

- Muista **kappalejako!** Näin tekstisi on selkeämpi ja helpommin luettava.

- Muista **tarkistus!** Kannattaa pitää pari päivää taukoa aineen kirjoittamisen ja tarkistuksen välillä. Jos tarkistat tekstin heti kirjoittamisen jälkeen, olet jo sokeutunut omille virheillesi. Koetilanteessa tee tai tarkista välissä muutama muu tehtävä ennen kuin tarkistat aineesi.

- Kun tarkistat aineesi, pidä huoli siitä että **teksti vastaa otsikkoa** ja että tekstisi on **looginen kokonaisuus** (esim. jos kirjoitat menneestä ajasta, katso että verbit ovat menneen ajan aikamuodoissa).

- **Noudata sanamäärää!** Muista myös laskea sanamäärä lukion aineissa ja merkitä se aineen loppuun.

- Jos kirjoitat tekstin koneella, pidä huoli siitä että **riviväli on vähintään 1,5. Lähetä teksti opettajalle aina erillisenä liitetiedostona, ei suoraan sähköpostiin kirjoitettuna.**

- **Kun opettaja palauttaa sinulle aineesi, käy virheet läpi.** Jotta voisit kehittyä kirjoittajana, kannattaa kiinnittää huomiota opettajan palautteeseen. Jos opettaja ei ole kirjoittanut sinulle palautetta, pyydä sitä häneltä erikseen. Yritä miettiä, onko sinulla joitain toistuvia virheitä (esim. kirjoitat aina tietyn sanan väärin)

- **Ei kannata masentua siitä, jos tekstiin jää paljon virheitä varsinkin alkuvaiheessa.** Virheet hioutuvat ajan myötä pois, varsinkin jos harjoittelee ahkerasti

- **Kotiaineiden kopioiminen (netistä) on vilppiä, jonka opettaja kyllä huomaa. Plagiointi on ehdottomasti väärin ja lisäksi et opi siinä mitään. Don't do it!**

7. LINKKIPANKKI

Yleisiä linkkejä kielten opiskeluun. Jos kaipaat apuja tai vinkkejä jonkin sivuston käyttämiseen, voit laittaa sähköpostia osoitteeseen heini.puhakka@tyk.fi

<https://quizlet.com/> (ilmainen sovellus, joka soveltuu erinomaisesti erityisesti sanaston itsenäiseen kertaamiseen. Kysy käyttövinkkejä heini.puhakka@tyk.fi)

<http://yle.fi/aihe/oppiminen/kielet-ja-kulttuurit> (erinomainen sivusto, josta löydät materiaalia kaikkien koulussamme luettavien kielten opiskeluun)

<https://fi.speaklanguages.com/> (ilmainen ohjelma, jonka avulla voit esimerkiksi etsiä syntyperäisiä kielen puhujia ja harjoitella kieltä heidän kanssaan netissä keskustelemalla. Löydät täältä myös hyviä sanalistoja ja ilmaisuja. Vaatii rekisteröitymisen)

<http://lyricstraining.com/> (erinomainen ohjelma, jonka avulla voit harjoitella kieltä kirjoittamalla laulujen sanoja ylös. Voit valita tason ja kielen, kielistä löytyvät kaikki muut meillä opiskeltavat kielet paitsi ruotsi ja venäjä)

<http://www.lfi.fi/suomeksi/projektit/kielikahvila/> (tietoa Helsingin kielikahvilatoiminnasta)

<http://yle.fi/aihe/abitreenit> (paljon harjoituksia, jotka soveltuvat erityisesti kirjoituksiin valmistautumiseen)

<https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/> (tietoa yo-tutkinnosta, täältä löydät esimerkiksi tietoa viime vuosien pisterajoista, hinnaston sekä koepäivät)

<http://lingro.com/> (erinomainen sanakirjasovellus avuksi esim. uutissivustojen lukemiseen - paina vierasta sanaa ja saat kohdekielellä selityksen sanasta, toimii monilla kielillä!)

Hyviä sanakirjoja ääntämisen opetteluun:

<http://redfoxsanakirja.fi/>

<http://www.thefreedictionary.com/>

Englanti

<http://www.esl-lab.com/> (hyviä kuuntelutehtäviä eri tasoille opiskelijoille. Jokaiseen kuuntelutehtävään liittyy myös tehtäviä)

<http://learnenglish.britishcouncil.org/en/> (paljon erilaisia ja eritasoisia harjoituksia, videoita ja pelejä)

<http://www.englisch-hilfen.de/en/> (paljon erilaisia tehtäviä, pelejä ja videoita)

<http://www.agendaweb.org/> (kielioppiharjoituksia ja videoita)

<http://markkuperala.com/> (erinomainen ja erittäin laaja sivusto, josta löytyy paljon materiaalia englannin lukio-opintoihin ja kirjoituksiin valmistautumiseen)

<http://info.edu.turku.fi/vlinkit/Aen/> (todella laaja linkkipankki englannin opiskeluun)

<http://www.podcastsinenglish.com/> (podcasteja eri tasoille)

<http://www.serialpodcast.org> (erityisesti edistyneelle/abivaiheen opiskelijalle useamman jakson mittainen podcast-sarja sanaston kartuttamiseen, tositapahtumiin perustuva murhamysteeri - älä kuuntele, jos aihe ahdistaa!)

Ruotsi

<http://svenska.yle.fi/>

<http://digitalasparet.se/> (eritasoisia tehtäviä)

<http://www.hejsvenska.se/> (etenkin alkeistason tehtäviä)

<http://www.svt.se/> (ruotsalaisia tv-ohjelmia)

<http://www.kreativpedagogik.se/> (paljon erilaisia linkkejä ruotsia vieraana kielenä opiskeleville)

<http://www.humorplaneten.com/> (ruotsinkielinen huumorisivusto, jolta löydät esimerkiksi elokuvia ja pelejä)

Ruotsalaisia lehtiä:

<http://www.hbl.fi/>

<http://www.svd.se/>

<http://www.svenskdam.se/>

Ranska

<http://www.perunakellari.fi/ra.html> (kielioppi- ja sanastoharjoituksia)

<http://www.lepointdufle.net/apprendrelefrancais.htm> (erilaisia kielioppitehtäviä sekä videoita)

<http://french.about.com/?once=true&> (monipuolinen sivusto, josta löytyy tietoa esimerkiksi kieliopista ja kulttuurista englanniksi ja ranskaksi)

<http://parlons-francais.tv5monde.com/webdocumentaires-pour-apprendre-le-francais/p-1-lg0-Accueil.htm> (videoita ranskan opiskeluun. Sivustolla voi myös testata oman tasonsa. Sivusto on täysin ranskankielinen)

Ranskalaisia lehtiä

<http://www.lefigaro.fr/>

<http://www.lemonde.fr/>

Saksa

<http://donnerwetter.kielikeskus.helsinki.fi/DVG/index.htm> (kielioppisääntöjä- ja harjoituksia)

<https://www.goethe.de/de/spr/unt/kum.html> (kielioppia ja tekstejä)

<http://germanstories.vcu.edu/mm/mmmenu.html> (tekstejä ja niihin liittyviä harjoituksia)

<http://www.dlc.fi/~michi1/uebungen/> (paljon erilaisia harjoituksia)

Espanja

<http://www.perunakellari.fi/es.html> (kielioppi- ja sanastoharjoituksia)

<http://www02.oph.fi/etalukio/espanja/kielioppikartta.html> (paljon kielioppitehtäviä)

<https://espanjaa.wordpress.com/> (blogi, jossa paljon erilaisia tehtäviä)

<http://personal.colby.edu/~bknelson/SLC/index.php> (paljon kielioppiharjoituksia)

<http://www.ver-taal.com/index.htm> (paljon harjoituksia ja esimerkiksi videoita)

Italia

<http://www.verbix.com/languages/italian.shtml> (täältä voit tarkistaa verbien taivutuksen)

<http://www.transparent.com/learn-italian/quizzes/now-quizzes/> (harjoituksia ja pelejä. Sivusto on englanninkielinen)

<http://anita-italia.blogspot.fi/2011/08/esercizi-diversi.html> (mielenkiintoinen blogi kaikille italian opiskelijoille)

http://www.iichelsinki.esteri.it/IIC_Helsinki (Italian kulttuuri-instituutti Helsingissä)

Venäjä

<https://kielipelittaa.wordpress.com/vinkit-venaja/> (erilaisia pelejä kielen oppimiseen)

http://russianmentor.net/Ru_xx/STARTHERE.HTML (kielioppiharjoituksia)

<http://users.edu.turku.fi/annelind/vehotpot/> (linkkejä esimerkiksi sanaston opiskeluun)

Japani

<http://www.kanjikaveri.net/> (sivusto kieliopin ja kirjoituksen opiskeluun)

<http://guidetojapanese.org/finnish/index.html> (sivusto kieliopin harjoitteluun)